

Pienessä sienessä

Tuoreen tutkimuksen mukaan suomalaiset nuoret tuntevat keskimäärin neljä eri sientä: kantarellin, mustan torvisienen, korvasienen ja herkkutatin. Fiksuja pentuja. Itse en tunne muita kuin karvalaukun ja punaisen kärpässienen. Noista nuorten suosikeista tunnistan hädin tuskin korvasienen ja senkin ainoastaan kuvista, sillä luonnossa en ole koskaan moiseen törmännyt. Kaverit kehuskelevat aina keväisin korvasienipaikoillaan, mutta epäilen, että kysymyksessä on pelkkä urbaanilegenda. Oikeasti korvasientä ei luultavasti ole olemassakaan, koskapa en ole sellaista nähnyt.

Muut nuorten tunnistamat sienet ovat vielä oudompia. Tokihan tatin tuntee tatiksi, mutta niitäkin on niin monta sorttia, ettei kellään voi olla mitään takeita siitä, että jokin niistä on nimenomaan herkkutatti eikä esimerkiksi voitatti, naitatti, sappitatti tai lehmäntatti eli löpö. Tosin kai niistäkin jotkin ovat syötäviä, ja lisäksi löpö kelpaa polttoaineeksi diesel-traktoriin.

Vaikka nuoret tunnistavat noinkin monta sientä, tilanne on aika outo ja huolestuttava. Outoa on se, että ilmeisestikin nuoret tuntevat esimerkiksi uhanalaisia koppiaisia tai huumeita enemmän kuin sieniä. Ehkä sienistä ei mikään ole niin uhanalainen, että siihen kannattaisi perehtyä ja kytkeytyä kettinällä, ja ehkä kärpässieni on huumeena liian vanhanaikainen, sitähän käyttivät muinaiset esisämme.

Jotakin lasten hygienian tasosta kertoo se, ettei pesusieni ole tunnistettujen joukossa. Sekin on kummaa, etteivät kakarat ole oppineet mitään koulujen yleisimmästä sienestä, homeesta. Miten ihmeessä he pystyvät ryhtymään koulunkäyntilakkoon koulurakennuksen homeen takia, jos eivät edes tunnista koko hometta? Ilmeisesti vanhemmat ovat lapsiaan valistuneempia.

Huolestuttavaa taas on se, että tuntemattomia sieniä on valtavasti. Lajeja on olemassa tietääkseni ainakin 736 erilaista, pelkästään Suomessa, joten 732 niistä on uppo-outoja. Kuitenkin meitä kaikkia - lapsiraukat mukaan lukien - houkuttelee joka syksy keräämään sieniä metsästä ja valmistamaan niistä herkullisia aterioita. Mikäs siinä, jos malttaa pysyä vain niissä neljässä tunnistetussa sienessä, jos niistä vähänkin poikkeaa, mahdollisuus munuaismyrkytykseen tai jopa hengenlähtöön on muutaman prosentin luokkaa. Jos joku yrittäisi myydä kaupassa yhtä vaarallista elintarviketta, hän joutuisi epäilemättä linnaan ja maksamaan ziljoonakorvauksia, mutta sienten syötiin saa oikein yllyttää. Kuka maksaa perikunnalle ja lakimiehille, jos yllytyshullu syö itsensä sienillä hengiltä?

Artikkelin lähde [Kaleva](#)